

Hüseyin ÇALIŞKAN

İçme sularımız ve temizlik

şır yıkanırdı. Kadınlarımız, çeşmelerin önündeki küçük alanda bulunan üzeri düzgün geniş yassı taşlar ya da havutun genişçe bir kenarından tohaçla veya çitileyerek kirli çamaşırlarını yıkarlar, beyaz çamaşırın daha beyazlaşması için üzerine önceki sayfalarda anlattığımız kil ya da killik denilen açık yeşil renkli özel bir toprak ekerler, çıplak ayakları altında da çiğneyerek kirden arındır-

Gügüm

maya çalışırlardı. Buna çamaşır (astap) yıkama denirdi. Çamaşırın daha iyi temizlenip kirden tamamen arıtılması için çiğnemenin sonra bazan bir kazanda su ile kaynatılırdı.

Çul, kilim gibi kalın şeyleri yıkarken ayak altında çiğneme yerine daha etkili olan, ağaçtan yapılmış, 30-40 cm uzunluğunda yukarıda adı geçen yassı, tokaç denilen bir araç kullanı-

İbrik

lırdı. Üzerine kil serpilmiş ve ıslatılmış olan kilim v.s. iyice tokaçlanırdı.

Köyün, genellikle Aydoğmuş'un suları pek içmeye elverişli olmamasına rağmen yıllarca içildi fakat daha sonraları köyün dışında Sülüklü denilen yerdeki içmeye elverişli ve kaliteli suyun bir kısmı kayanın başına ve ordaki depo vasıtasıyla her iki mahallenin belli yerlerine çeşmeler yapılarak buralarda insanların temiz su içmesi sağlandı. Epey bir zaman sonra bu çeşmeler böylece her eve su verildiği için bu meydan

çeşmeleri de yavaş yavaş tarihe karıştı.

Ancak ne varki zamanla tabiatın dengelerinin değişmesi ve bu suların azalmasıyla başka su kaynakları aranmaya başlandı ve bu gün Kızıllımağın yakınında bulunan Musluğun önündeki bir yerde sondaj vurularak buradaki su Köşeler'den kayanın başına ve ordanda önceki depoya pompalandı ve halende bu su kullanılmaktadır.

Ve böylece evlere su verilmesinden sonra mali durumu yeterli olan aileler tarafından çamaşır ve bulaşık makinesi gibi araçlar da kullanılmaya başlandı.

Tokaç